

Båtliv guidar dig för att välja rätt motorstyrka till gummibåten.

Bästa motorstyrkan för semesterjollen

Den optimala gummijollen måste vara lätt att montera, lätt att bära och lätt att rulla ihop. Och dessutom kunna köras med en måttlig motorstyrka. Text & foto: Lars H Lindén

EN GUMMIJOLLE STRAX under 3 meter i längd med en uppblåsbar högtrycksdurk väger runt 35 kg. Den klarar ett par fullvuxna personer eller en fullvuxen och ett par barn.

För denna båtstorlek räcker det med de minsta och lättaste utbordarna. Det vill säga encylindriga fyrtaktare på 2 till 6 hk, eller en elmotor. Fyrtaktarna har en vikt från cirka 13 kg för en 2 hk och upp till nästan 30 kg för en 6 hk.

Mycket handlar således om vikt när man skall välja den optimala gummijollen, men det beror på att detta är en båt och motor som kanske varje dag skall lyftas upp eller ner från en båt eller brygga.

En annan viktig detalj för denna typ av små gummijollar är farten. Alla planande farter kräver en van förare i dessa små båtar som kan bli ganska vingliga vid sina högsta farter. Och det beror den uppblåsbara kölen som inte ger samma stabilitet som t ex en fast köl. S.k. RIB-båtar med en glasfibrköl är betydligt kursstabilare, men då handlar det om betydligt tyngre båtar som kräver större och tyngre motorer.

Vi har provat sex motorstyrkor från 2,3 till 6 hk på en gummibåt med uppblåsbar köl och högtrycksdurk. Båten har måtten 270x152 cm. Den väger 31,6 kg och är godkänd för motorstyrkor på 4 till 8 hk. Den maximala belastningen är 550 kg.

SAMTLIGA BENSINDRIVNA UTBORDARE har inbyggda tankar på runt mellan 1,0 och 1,5 liter. De större från 4 hk och uppåt har även anslutningar för en separat tank. De minsta upp till 4 hk har en växel med enbart fram och neutral. De större har fullväxel, det vill säga även back.

Den eldrivna utbordaren är en Torqeedo Travel 1003 med en effekt på cirka 3 hk. En mycket smart konstruktion som är enkel att dela upp i tre delar, rigg, batteri och rorkult. Det löstagbara batteriet är ett Litium-magnesium-batteri som klarar upp till tio gånger fler djurladdningar jämfört med ett vanligt blybatteri.

När vi provade de bensindrivna utbordarna har vi mätt fart och ljud vid toppvarv och vid 500 rpm under toppvarvet. Med den

eldrivna motorn valde vi effektuttag på 100% och på 75%. Vid samtliga tillfällen belastades båten med 90 kg, det vill säga en fullvuxen person eller två barn.

Med de minsta bensindrivna utbordarna på 2,3–3,5 hk kommer man aldrig upp i planingsfart, utan landar på runt 5 knop vid toppvarv och runt 4 knop vid marschfart. En perfekt fart för barn som aldrig kört båt tidigare. Då kan inte hända så mycket om barnen till exempel tappar greppet om rorkulten.

Med en 4 hk kan komma upp i planing vid fullgas och gör då cirka 10 knop. Men när man drar av 500 varv faller de igenom och hamnar i deplacementfart. Med 5 och 6 hk planar vår gummibåt även vid ett gasavdrag. Toppfarten mätte vi till 14 knop med 6 hk. Denna höga fart är på gränsen med denna storlek på båt som har en uppblåsbar köl. Upp till cirka 12 knop är kursstabiliteten helt OK, men vid 14 knop blev båten ganska vinglig och svårstyrd.

SAMTLIGA BENSINDRIVNA MOTORER i vår provkörning bullrar en hel del vid toppvarv och de

Nästan alla encylindriga utbordare från 4 hk och uppåt har en anslutning för separat tank.

De flesta utbordare i denna storleksklass har en avstängningskran för bränslet i den inbyggda tanken.

En fyrtaktare har olja i vevhuset. Oljan kan rinna upp i förgasare m.m. om motorn transporteras på fel sätt. En dekal visar vilken sida skall vara uppåt.

De tyngre fyrtaktarna kräver ett riktigt bra bärhandtag. Ett av de bästa satt på Suzukis 6 hk.

Vi vägde samtliga motorer med sina oljor, men utan bränsle. Resultatet var både lägre och högre vikt jämfört med tillverkarnas uppgifter.

högsta värdena fick vi med luftkylda Honda. Med nästan samtliga måste man dra av minst 500 varv för att komma ner i acceptabla ljudvärden. Samma sak gäller för vibrationer i rorkulten som kan vara ganska besvärande med dessa encylindriga motorer. Här klarar man inte heller fullgas någon längre tid. Det här betyder att våra marschfarter i testet bör bli vägledande när man söker en lämplig fart för sin båt.

Den eldrivna utbordaren har betydligt lägre bullervärden och inga besvärande vibrationer. Med Torqeedo Travel 1003 mätte vi upp endast 69 dB vid full effekt. Så lågt kommer man aldrig ner i med en bensindriven utbordare, möjligtvis på tomgång.

Med elmotorn kom vi upp i 4,4 knop vid full effekt, vilket är en fullt godkänd fart för barn som aldrig kört båt. Vid full effekt är driftstiden endast cirka 30 minuter med ett fulladdat batteri. Men reducerar man effektuttaget till cirka 50 %, kan man köra i upp till cirka 3 timmar. Sistnämnda ger en fart på cirka 4 knop med vår gummibåt.

VI HAR ÄVEN genomfört bränslemätningar med en 4 hk och en 6 hk på två olika varvtal; dels toppvarvet, dels ett avdrag på 500 rpm. 4 hk drar 1,4 respektive 1,2 lit/h, och 6 hk 2,2 respektive 1,8 lit/h. ☺

Till dessa småmotorer som drar begränsat med bränsle bör man välja ett så kallat Alkylat-bränsle. Det har längre hållbarhet och en mindre mängd farliga kolväten jämfört med blyfri 95. Andra fördelar är renare tändstift och förbränningsrum.

Torqeedo Travel 1003 har ett mycket smart batteripack på ovansidan som lätt kan tas av vid laddning.

Fakta & resultat

Motor:	Honda BF2,3	Mercury F3,5	Mercury F4	Yamaha F5	Suzuki DF6	Torqeedo 1003
Effekt i hk:	2,3	3,5	4	5	6	ca 3
Volym i cc:	57	85	123	139	138	-
Motortyp:	4-takt	4-takt	4-takt	4-takt	4-takt	EI
Toppfart i knop:	4,6	5,0	11,6	12,2	14,0	4,4
Marschfart i knop:	4,2	4,5	9,4	9,8	12,2	4,2
Ljud i dB(A) vid toppfart:	89	87	86	85	84	69
Ljud i dB(A) vid marschfart:	86	84	84	82	82	67
Uppmätt vikt kg:	13,6	18,8	23,3	27,5	26,2	14,0

Anmärkingar:

Provbåt: Suzumar 265, 2,70 x 1,53 meter, vikt ca 32 kg, rek. motorstyrka 4–8 hk. Belastning i båten: 90 kg. Marschfart ligger cirka 500 varv under toppvarvet för de bensindrivna motorerna. För den eldrivna motorn ligger den på ett effektuttag på cirka 75%. Vikter i kg enligt våra mätningar med alla oljor, men exklusive bränsle.

BRONSPROPELLRAR

För alla behov!

Rodahl Marin AB importerar propellrar från Mikado sedan år 2001. 2, 3, 4 och 5-bladiga. Stort lager och låga priser!

2, 3 och 4-bladiga foldingpropellrar. Lågt vattenmotstånd!

Marindieselmotorer och elverk
Kompakta! Moderna! Driftsäkra!

Välj originalet för hög kvalitet och svårslagbar garanti!

Trycklager och CV-axlar

Vattensmorda propelleraxeltätningar

RODAHL MARIN AB

tel 0510-30 62 00

www.rodahl.se

Vi importerar också: axelsystem, flexibel avgasslang, ljuddämpare, vakuumventiler, sjövattnfilter, backslag, värmväxlare och oljekylare

Båtliv
PROVAR

Honda BF2,3

HONDAS 2,3 HK är marknadens minsta fyrtaktare med en volym på 57 cc och en vikt på endast 13,5 kg. Honda BF2,3 är lätt att manövrera. Man vrider helt enkelt på gasen, (centrifugalkoppling) och vid ett visst varvtal hoppar framväxeln in. Motorn är omsvängbar i 360 grader. Motorn är luftkyld och har något högre ljudvärden jämfört med de vattenkylda motorerna.

Mercury F3,5

MERCURY (OCH TOHATSU) har marknadens enda 3,5 hk. Båda har samma grundkonstruktion som deras 2,5 hk. Mercury 3,5 väger hyggliga 17 kg. Man skulle kunna tro att denna 3,5 hk är nästan lika snabb som deras 4 hk, men det är en stor skillnad. 3,5 hk toppar 5 knop och 4 hk det dubbla beroende på den senares högre cylindervolym.

Mercury F4

MERCURY F4 HAR samma grundkonstruktion som deras 5 och 6 hk. Samtliga med en mängd finesser som till exempel avgasutsläpp via propellern, smörjning via oljepump och flera larmfunktioner. Mercury F4 har både inbyggd tank och koppling till en separat tank. Med den provade 4 hk planar gummibåten både vid topp- och marschfart.

Yamaha F5

YAMAHA 5 HK har samma grundkonstruktion som deras 4 och 6 hk. Samtliga har inbyggd tank på 1,1 liter och anslutning för separat tank. Plus för bra bärhandtag och kraftiga "läsreglar" för motorkåpan. Yamahas 4,5 och 6 hk klarar att transporteras liggande på tre sidor utan att olja rinner upp i förgasare m m. Med den provade 5 hk planar gummibåten både vid topp- och marschfart.

Suzuki DF6

STÖRSTA MOTORN VI provade och även den snabbaste med 14 knop i toppfart och cirka 12 knop vid ett avdrag på 500 varv. Enda styrkan som planar hyggligt även vid lägre varvtal. Denna 6 hk har samma grundkonstruktion som deras 4 och 5 hk. En finess är att rorkulten kan ställas i tre olika lägen. Suzuki 6 är standardutrustad med inbyggd tank på 1,5 liter och koppling för separat tank. Plus för bra bärhandtag.

Torqueedo Travel 1003

ELDRIVNA TORQEEDO HAR många modeller. Den som passar bäst in i denna provkörning är Travel 1003. Den motsvarar en 3 hk, enligt tillverkaren. Torqueedo Travel 1003 har en smart konstruktion i tre delar, rigg, batteri och rorkult. Det löstagbara batteriet är ett Litium-magnesium-batteri. Andra finesser är en inbyggd GPS-mottagare som ger farten i en display på rorkulten. Här ser man även batteristatus m m. Med denna elmotor kom vi upp i 4,4 knop vid full effekt, men då är driftstiden endast cirka 30 minuter med ett fulladdat batteri. Reducerar man effektuttaget till cirka 50% kan man köra i upp till tre timmar. Sistnämnda ger en fart på cirka 4 knop med vår gummibåt.

BENNETT
Marine

Trimplan i världsklass.
Få Bennett ombord.

Elektrisk

Hydraulisk